

Forståelse om utviklingen av et marked for elsertifikater

1. Innledning

Næringsminister Maud Olofsson og olje- og energiminister Terje Riis-Johansen legger med dette fram en felles forståelse om et samarbeid for å få på plass et felles elsertifikatmarked i Norge og Sverige. Forståelsen bygger på drøftinger mellom næringsminister Maud Olofsson og tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga.

2. Bakgrunn

Det nordiske elektrisitetsmarkedet gir en rekke fordeler. Blant annet utnyttes produksjonsressursene mer effektivt. Det pågår i dag et arbeid for å ta ytterligere skritt for å fremme grenseoverskridende handel og økt konkurranse. De mål som nå er fastsatt av EU for fornybar energi og klima vil forsterke behovet for et samarbeid slik at målene kan oppnås på en kostnadseffektiv måte.

Sverige har hatt et elsertifikatmarked siden 2003. Markedet gir i dag stabile og gode rammevilkår for betydelige investeringer i fornybar elektrisitet. Det nasjonale markedet er således et sentralt virkemiddel i energi- og klimapolitikken i Sverige.

Norge tok i 2004 initiativ til å drøfte et felles sertifikatmarked med Sverige. Det ble gjennomført en grundig felles faglig prosess som la grunnlaget for politiske drøftinger mellom de to landene om et slikt marked. Drøftingene våren 2006 førte imidlertid ikke fram.

Den svenske regjeringen varslet tidlig at den vil arbeide for at elsertifikatsystemet skal utvides til andre land. Norge tok høsten 2007 initiativ til nye drøftinger om et felles marked.

3. Forutsetninger

Næringsminister Maud Olofsson og olje- og energiminister Terje Riis-Johansen er enige om at et felles sertifikatmarked mellom de to landene vil kunne gi fordeler for begge land i arbeidet med å fremme klima- og miljømål så vel som forsyningssikkerhet. Ministrene vil arbeide videre med ambisjonen om at det skal kunne etableres et felles sertifikatmarked. De ser også verdien av et utvidet samarbeid med flere land i framtiden. Ministrene er enige om at et felles sertifikatmarked bør legge grunnlaget for betydelige investeringer i fornybar elektrisitet i Norden.

4. Tidspunkt for oppstart av markedet

På denne bakgrunn vil ministrene nå starte forberedelsene med et felles sertifikatmarked. Tidspunktet for når et slikt marked kan være på plass er blant annet avhengig av når EUs fornybardirektiv blir vedtatt. Forutsatt at EU-direktivet blir vedtatt innen 1. april 2009, er det

en ambisjon at de sentrale prinsippene for hvordan markedet skal utformes, og andre relevante spørsmål, skal være på plass senest 1. oktober 2009.

5. Prosess

Ministrene vil så fort som mulig nedsette et arbeidsutvalg som skal legge til rette for at alle sider ved et felles sertifikatmarked blir gjennomgått.

Sentrale spørsmål for politisk avklaring vil være varighet av sertifikatene, definisjonen av sertifikatberettiget produksjon og landenes forpliktelser til sertifikatkjøp. Organisering, drift og rammer for senere justeringer av systemet skal avklares.

Det vil fremme forståelsen for et felles elsertifikatmarked at konkurransevilkårene for alle aktørene så langt som mulig blir likeverdige. Det er derfor behov for å analysere vilkårene for investeringer i kraftproduksjon, vurderingsgrunnlaget for utbygging, forsterkning og finansiering av det svenske og norske sentralnettet, så vel som de øvrige nordiske lands sentralnett.

Arbeidsutvalget skal legge til rette for slike avklaringer. Det vil bli holdt jevnlige møter på ministernivå fram til iverksettingen. Det skal også legges til rette for bredere politisk dialog mellom landene. Ministrene er enige om at arbeidet med å få til sentrale politiske avklaringer skal skje raskt.

6. Forholdet til fornybardirektivet

Ministrene er enige om at EUs fornybardirektiv vil legge avgjørende rammer for et svensk-norsk sertifikatmarked.

Timeplanen for sentrale politiske avklaringer og oppstart av markedet er i stor grad bestemt av arbeidet med gjennomføringen av EU-kommisjonens forslag til nytt direktiv for fornybar energi.

Ministrene er enige om at et harmonisert støttesystem, som et svensk-norsk sertifikatmarked, bør få tydelig plass innenfor bestemmelsene i EUs fornybardirektiv. Det er tatt initiativ overfor EU-kommisjonen og EU-parlamentet i dette spørsmålet. Det skal arbeides videre med dette initiativet i den nærmeste tiden.